СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLI. Ч. 141. Джерзи Сіті, Н. Дж., вівторок, 20 червня 1933. VOL. XLI. No. 141. Jersey City, N. J., Tuesday, June 20, 1933. THREE CENTS.

ПОБОЮВАННЯ ЗПРИВОДУ МОЖЛИВОЇ СТАБІЛІЗАЦІЇ ДОЛЯРА

ВАШИНГТОН. — Ті, що стоять близько президента Рузвелта, заявляють, що президент є проти того, щоби Злучені Держави вже тепер годилися на заключення міжнародного договору про стабілізацію валюти. Вони твердять, що президент є тої думки, що того роду стабілізація доляра може пошкодити виконанню економічної розбудови краю, яка змагає в першу чергу до піднесення цін на товари й вищих заробітних платень.

ВІДБУВСЯ ЗІЗД СТРІЛЕЦЬКОЇ ГРОМАДИ.

ФИЛАДЕЛФІЯ. — В неділю, 18 червня, відбувся в Домі Горожан на Френклин улиці річний зізд ветеранів українських армій, зорганізованих у Стрілецькій Громаді.

По вислуханню звіту головної управи вибрано тусаму управу з д-ром Володимиром Галаном як головою і д-ром Павлом Дубасом, як секретарем. Згідно зі статутом, решту головної управи вибирає Стрілецький Гурток з Филадерфії, де є тепер осідок Головної Управи.

Рішено приступити негайно до видання книжки д-ра Коберського про господарство України. На покриття решти видатків рішено зібрати потрібні фонди між самими стрільцями. По виданню цеї книжки приступиться до видання військового альманаха.

Рішено також увійти в переговори з головними управами Організації Державного Відродження України і Січей для намічення спільної програми праці, спрямованої до піддержання визвольної акції тут в Америці й у Рідній Краю.

ПРЕЗИДЕНТ НА ВІДПОЧИНКУ.

ЕДГАРТАВН (Месечусетс). — Президент Рузвелт вибрався зі своїм сином і близькими приятелями кружляти на яхті по морю. Показується, що він уміє знаменито кермувати кораблем.

ПОРІШЕНО ОСТАТОЧНО ВІДКРИТТЯ УКРАЇНСЬКОГО ПАВІЛЬОНУ.

ШІКАГО. — Вже вироблено й проголошено програму офіціяльного відкриття Українського Павільону в Шікаго. Відбудеться це в неділю, 25 червня.

СХОПИЛИ МІЛІОНЕРА.

СЕЙНТ ПОЛ. — Невідомі бандити схопили 39-літнього броварника-міліонера, Вилієма Гема, і домагаються за нього викупу в сумі $100,000.

ХОЛОДІЛЬНИК У ТАМІ.

ВАШИНГТОН. — При будові „Болдер Дем" рішили провести між цементом залізну руру, довгу 150 миль, якою перепливатиме зимна вода. Кажуть, що цемент піднесе температуру до 40 степенів і треба буде ждати сотки літ, заки це охолодиться природним способом. А до того часу треба охолоджувати штучно кружляючою зимною водою.

НАЩО ЗДАЛАСЯ РЕЛІГІЯ.

ІТАКА (Ню Йорк). — о. д-р Чарлз Гілкі з „Юнiверситi оф Шікаго" говорив до студентів з „Корнел Юніверзіти" про релігію і сказав, що вона відповідає тим, котрі хочуть жити добрим життям і дбати про загальне добро. Тим людям релігія додає енергії й ентузіязму.

ФАЛЬШИВИЙ НАЦІОНАЛІЗМ.

ГЕНОВЕР (Ню Гемшір). — Президент Гопкинс з Дартмут каледжу виступив проти гордині, якою пишаються деякі народи, котрі думають, що вони видали надлюдей і тому повинні накинути свою волю і свій спосіб думання іншим. А ми повинні поводитись у міжнародних зносинах так, як поводимося з близькими і приятелями, з якими жиємо в згоді.

ЖИТТЯ ЦЕ ПОСТІЙНА ЗМІНА.

МІДЛТАВН (Конетикот).—Президент Дж. Мек Коногі з „Веслієн Юніверзіти" говорив про те, що дехто журиться, що тепер виходить з каледжів забагато радикального елементу. Президент заявив, що це виходить наскрізь консервативний елемент, який одначе хоче зробити світ дещо відмінним. А це не є ніяким радикалізмом. Бо світ поступає тільки тому, що молоде покоління, зглядно молоді провідники, завжди сумніваються щодо цілковитої правди того всього, що їм передано. Тому шукають кращих способів життя. І тому саме тепер люди так горнуться біля президента Рузвелта, бо він показує, що прямує до чогось нового, що хоче щось спрактикувати, чогось навчитися, що намагається бути піонізом. За те будуть йому навіть даровані ті всі помилки, яких він при тім допускається. Бо він змагає до зміни, а постійні переміни це життя і поступ.

ОДИНИЦЯ, А НЕ МАСА.

ПРИНСТОН (Ню Джерзи). — Д-р Роберт Вікс декан з „Принстон Чейпел", говорив до студентів, що покінчили університетську науку, на тему: одиниця й маса. Одиниця, казав він, добачує правду, а щойно за нею — маса. Коли світ пізнавав яку велику правду, новий змисл краси, чи знаходив нові шляхи кращого життя, то ніколи не сталося це завдяки ясновидючости маси, а тільки одиниць.

КАРАЮТЬ УКРАЇНСЬКИХ СЕЛЯН. ЗА ЗБИРАННЯ ВИШИВОК НА ВИСТАВУ В ШІКАГО.

В деяких селах бережанського повіту поліція переводила слідство у звязку зі збиранням українських вишивок на виставу в Шікаго. В деяких селах (напр. Саранчуки) наложено адміністраційною дорогою грошеві кари на людей, що збирали вишивки.

УСУНЕНО ЗАБОРОНУ ЛІКЕРОВИХ ОГОЛОШЕНЬ У МАНІТОБІ.

По майже трох роках існування усунено в Манітобі 26 травня заборону оголошування лікерів. Комісія урядової контролі лікерів прийшла до переконання, що заборона лікерових оголошень стала безпредметовою, коли оголошення лікерів приходять до Манітоби з сусідніх провінцій, а навіть з Европи. Всежтаки комісія застерегла собі, що має переглядати кожде оголошення, поки воно піде до друку.

АПОСТОЛИ В МОДНИХ ОДЯГАХ.

З Лондону доносять: Велике заціакавлення в англійських мистецьких кругах викликав новий образ відомого маляра Марка Саймонса, котрий малює виключно образи на релігійні теми.

Новий його твір представляє Тайну Вечеру. Всіх її учасників, від Спасителя почавши, представив Саймонс у модних сучасних одягах, аж до ковнірців і краваток включно. Апостоли намальовані з сучасних осіб. На боці представлена група мрачних осіб злочинного вигляду, серед них жовнір у сталевім шоломі, за ним багнети й напис: „Ми не стерпимо Його правління над собою".

Творець того образу каже, що він представляє символ боротьби між Христом і антихристом. А щодо модних одягів, то звертає увагу, що всі малярі відродження, епохи, котра дала людству найбільший розцвіт малярства, представляли Матір Божу, Христа і святих в одягах свого часу.

І наші деякі мистці „українізують" святих.

АВСТРІЯ ЗАБОРОНЮЄ ЧУЖІ ПРАПОРИ.

Австрійський уряд рішив заборонити вивішування прапорів і стягів чужих держав. Дозволені тільки австрійські та краєві прапори На вивішення інших прапорів потрібний окремий дозвіл австрійської влади.

УКРАЇНСЬКА ПІСНЯ І ТАНКИ ПЕРЕД АНГЛІЙСЬКОЮ ПУБЛИКОЮ.

Дня 24 травня Українці Саскатуну виступали з хором і танками перед поверх сімтисячною публикою, зібраною на Виставовій Площі з нагоди „Домініон Дей". Український хор під проводом п. Мороза і танки укладу Авраменка під проводом Дм. Максимюка були найгарнішими точками на програмі, коли судити по загальній опінії присутної публики. Українські танцюристи були одинокі, котрих присутні викликали другий раз на естраду. На тім святі говорив також д-р Дж. Т. М. Ендерсон, премієр Саскачевану. Місцева преса подала прихильні коментарі з нагоди того виступу.

МОЛОДЕНЬКІ ФРАНЦУЗИ ВИГОЛОСИЛИ ВІРШІ ШЕВЧЕНКА НА РАДІО.

Дня 2. червня ц. р., в 5. год. попол., виступали із своєю програмою на радіо-статії едмонтонського часопису „Едмонтон Джорнал" два синки місцевого лікаря, д-ра Иосифа Буланже, 7-літній Михась і 10-літній Івась. Між іншим вони відчитали по англійськи, французьки та українськи деякі славні вірші з англійської, французької та української літератури (Т. Шевченка). Слід відмітити, що родина Буланже є французької народности, одначе родичі навчилися по українськи і своїх синів змалку навчають української мови. Д-р і пані Буланже люблять українську мову, нарід і літературу та наше мистецтво. Нам приємно занотувати цей факт, що інтелігентні люди чужої народности цінять наше рідне, знаходять у ньому красу й уважають за відповідне пізнавати його. Цікаво, коли ввесь наш український загал у Канаді, а в тому числі й немало тих, що звуть себе українськими патріотами, вважатиме за свій обовязок запізнатися ближче з нашими національними літературними та мистецькими скарбами й постарається вивчити свої діти нашої рідної мови й письма, бо — сказати правду — багато дітей, навіть наших національно-свідомих родичів, у немилосердний спосіб калічать нашу мову і в слові і в письмі. — („Новий Шлях").

ОРГАНІЧНЕ СКЛО.

Скло, що його вживають до ріжних цілей, складається з кварцу й інших неорганічних сполук. Найновіші досліди вчених виявили, що можна одержати скло і з органічного матеріялу. Таке органічне скло одержується на основі органічно-хемічної сполуки, що належить до груп т. зв. плястичних мас; до цих мас зачисляємо також целюльоїд.

Нове органічне скло одержують з Мочника, тіла, що знаходиться в мочі людей і звірят.

Відповідною кондензацією одержується тіло, що багато більше перевищає звичайне скло. Таке органічне скло є більше прозоре як звичайне; перепускає позафіялкові проміні, мов кварц, є тверде й витревале на стиск, як мідь, не топиться й не палиться, є добрим тепляним і електричним ізолятором та дається оформувати як кавчук, а обробляти на токарці мов дерево. Задля цих прикмет стане воно одним з найкращих матеріялів у будуччині. Лише висока наразі ціна не дозволяє, щоби цей винахід як слід розповсюднився.

СТАРИЙ ВОЛОЦЮГА.

До громади Банжістя в Сербії прийшов Іван Аврамович, світовий волоцюга. Йому минуло 110 років. Він волочився світами ціле своє життя. Бував у 50 державах і говорить добре шістьома мовами. Тепер він іде відвідати свою родину, яка мешкає в Македонії, щоби там трохи відпочати. Потім хоче знову пуститися на мандри. Щоб не забути, скільки йому літ, він носить з собою палицю. Кождого року він вирізує на палиці один карб. Аврамович каже, що сподівається прожити 160 років.

БУВШИЙ МЕЙОР ОШАВИ АРЕШТОВАНИЙ ЗА КРАДІЖ.

Бувший мейор міста Ошава, Онт., а потім скарбник комісії публичної обслуги, Петро А. Мекданалд, попав під арешт. Обвинувачують його за крадіж фондів комісії. Мекданалд був вибраний на мейора Ошави на 1932 р., але по чотирох місяцях зрезигнував, щоби приняти місце при комісії публичної обслуги.

БАТЬКО ВИНУЄ ВЧИТЕЛЯ ЗА СМЕРТЬ СИНА.

Прикрий випадок стався в Дак Ривер, Ман., на північний захід від Давфину. В четвер, 25. травня, вмер там Василь Матвій, 8-літній син Кароля Матвія, і батько говорить, що причиною смерти було те, що вчитель у школі попереднього дня бив його сина. Вчитель не заперечує, що бив хлопця, бо той пустував. Батько оповідає, що його син прийшов до дому наче приголомшений і кілька разів упав. На другий день був уже дуже слабий і пополудні вмер. З Давфину покликано коронера та поліцію, щоби розслідити справу.

Лікар, що оглядав хлопця по смерти, осудив, що він помер з природних причин, а саме на уремію, тобто затроєння крови мочею. На тілі хлопця не було ніяких слідів побиття. І вчитель каже, що коли бив його, то в долоню. Одначе і на долоні не було ніякого знаку.

ЛИТОВЦІ КУПУЮТЬ КАМЯНИЦІ.

Литовський Комітет у Вильні одержав із Ковенщини 100 тисяч долярів на закупно нерухомостей на Виленщині. Незабором куплять Литовці 3 великі камяниці у Вильні, вартости 800 тисяч злотих. Литовці пильненько ходять на ліцитації та вихісновують усі можливости купна.

ЗНИКАЮТЬ ДІВЧАТА.

Селянська дівчина Касендра Гаврилович з Кучурова Великого (Буковина) повідомила поліцію, що її молодша сестра Доминка зникла безслідно ще 14. травня 1933. Вона служила в пані Нусенбавм у Чернівцях. Досі не знайдено ніяких слідів дівчини. Догадуються, що її заманили кудись торговці дівчат і відвезли Бог зна куди.

ВІРИТЕЛЬ УБИВ СВОГО ДОВЖНИКА.

Недалеко громади Страшень, повіт Лопушна (Буковина), знайшли труп селянина Захарії Діякону з тогож села, напів поїджений псами. Розсліди довели, що його вбив односельчанин Іон Парев. Він і признався до вини. Вінтвинен був йому 70 левів і не хотів їх віддати. За це зчинилася між ними сварка й бійка, що закінчилася смертю довжника.

БАНДИТИЗМ НА СЕЛІ.

На 21-літнього Семена Гвоздя в Грушеві, пов. Дрогобич, напали в ночі на дорозі три людці й побили його так сильно, що Гвоздь незабаром помер наслідком заломання черепу. Під замітом убивства поліція арештувала Захарію Машка, Ів. Копача і Кирила Василька. Станують мабуть перед наглим судом.

КРІЗА ЛОНДОНСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

ВІДМОВА АМЕРИКИ СТАБІЛІЗУВАТИ ДОЛЯР МОЖЕ РОЗБИТИ КОНФЕРЕНЦІЮ.

ЛОНДОН (Англія). — Рішуча відмова президента Рузвелта згодитися на стабілізацію американського доляра викликала крізу на міжнародній економічній конференції. Франція найбільше всіх домагається стабілізації доляра й вона утворила на конференції так званий „золотий бльок" з держав: Франції, Бельгії, Голяндії, Швайцарії й Польщі. Французька делєгація готова покинути конференцію, коли Злучені Держави не згодяться на стабілізацію своєї валюти й будуть далі понижувати спад ціни на доляр.

Голова французької делєгації Боне заявив, що не можна вести ніяк переговорів, ні в справі тариф ні взагалі в справі регулювання міжнародної торговлі, поки Америка не стабілізує своїх грошей. Французи вважають, що президент Рузвелт тепер лише „торгується", щоби здобути більше уступок для Злучених Держав. Вибір головою фінансової комісії Американця Кокса, не зважаючи на протести Франції, Французи вважають перемогою зручности американської делєгації.

Відомий англійський журналіст Бівербрук, який колись вів агітацію за митну війну Англії проти Злучених Держав, тепер заявляє в своїй пресі, що для Злучених Держав булоб нерозважно попастися на вудочку Франції й згодитися на стабілізацію доляра. Він уважає, що тоді наступив би кінець поліпшення в економічному житті Америки, яке тепер почалося.

ЛІТВІНОВ КРИТИКУЄ ҐУҐЕНБЕРҐА.

ЛОНДОН (Англія). — Голова російської делєгації на міжнародній конференції, Літвінов, критикує рішучо домагання голови німецької делєгації, Ґуґенберґа, повороту Німеччині кольоній і розширення німецьких територій. Літвінов каже, що за цим домаганням захований плян націоналістів захопити в свої руки польський коридор, Данціг, частину Горішнього Шлеську, навіть з прибалтійських держав утворити німецьку провінцію. За відірвані від Польщі території вона може здобути собі території на Україні та в Білорущині, про що недавно в Лондоні говорив Розенберг.

Вся англійська преса висміває домагання Ґуґенберґа й говорить, що в кольоніях нема „Арійців", а тому їх не можна давати на поталу німецьких націоналістів. Є чутка, що Гітлер незадоволений з виступу Ґуґенберґа й відкликає його з Лондону.

НЕМА СЛІДІВ МАТЕРНА.

МОСКВА (СССР). — Пошукування пропавшого американського летуна Матерна не дали ніяких наслідків. Всеж тут уважають, що він не загинув, а десь осів на землю на далекій півночі, біля яконе-будь поселення, звідки не легко одержати відомости.

РУМУНСЬКО-ПОЛЬСЬКЕ БРАТАННЯ.

ВАРШАВА (Польща). — На цю неділю сподіваються приїзду сюди брата румунського короля, Миколи, який відбуде конференцію з Пілсудським у справі підготовки до війни польської і румунської армії. Крім того цим приїздом Румунія й Польща хочуть підкреслити їх приязнь, що малоб мати вплив і на лондонську конференцію, показуючи приязнь Польщі з малою антантою, якої членом Польща не є.

Зокрема князь Микола буде студіювати організацію військової летничої справи, бо в Румунії він є генеральним інспектором військового летництва.

НІЧОГО НЕ ВИХОДИТЬ З КОМУНІСТИЧНОЇ МОБІЛІЗАЦІЇ.

МОСКВА (СССР). — Недавно комуністична партія й уряд СССР видали наказ про мобілізацію всіх фаховців у здобуванню вугля й вислання їх до Донецького басейну на працю. Тепер виявилося, що ріжні радянські установи, фабрики й заводи не хочуть відпускати від себе таких людей, котрі в них уже мають іншу фахову роботу.

Крім того в Донецькому басейні нема де розмістити навіть тих, які туди в невеликій скількости прибули. Для них нема ні помешкань, ні інших урядженъ для життя, а тому вони працювати не можуть.

УГОРСЬКИЙ ПРЕМІЄР-МІНІСТЕР У ГІТЛЕРА.

БЕРЛІН (Німеччина). — Тут перебуває угорський премієр-міністер Гомбос. Він каже, що приїхав на переговори з Гітлером у справах економічно-сільсько-господарських. Тимчасом усі є того переконання, що він веде переговори про поставлення на угорському престолі, Отта, сина бувшого австро-угорського цісаря Карла.

Гомбос літав з Гітлером до Ерфурта, де він приглядався параді гітлерівських „штурм-баталіонів". На параду було зібрано більше як 60,000 ударників.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 110 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Тел. „Свободи": Mongomery 5-0498. Тел. У. Н. Союза: Montgomery 5-1838.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

НАЗАД ДО ПРАЦІ

На протязі найближчого часу будемо в Америці свідками небувалого в історії людства досвіду, як знайти працю міліонам безробітних, згідно з виробленим економічним пляном піднести добробут краю та запевнети усьому населенню, як то кажуть, людське життя.

Конгрес ухвалив саме цілу низку законів, які надають президентови надзвичайні повновласти, потрібні для переведення пляну економічного відродження краю. Перебираючи їх, президент видав заяву, в якій стверджує, що перебрав на себе завдання, яке можливо виконати тільки при найтіснішій кооперації промисловців, робітників і всього населення. Він підкреслив, що вважає своїм найважнішим завданням знайти негайно працю для можливо найбільшого числа безробітних. Він теж підкреслює, що працюючі мусять заробляти такі платні, які запевнювалиб їм відповідне життя. А щоби це сталося вже тепер, мусить увесь промисл годитися негайно на коротші дні праці й на кращі заробітні платні.

Президент є свідомий того, що багато людей поставляться песимістично до скомплікованого й великанського пляну відбудови краю. Він знає, що будуть промисловці й купці, котрі не захочуть приймати нових робітників і скорочувати години праці, котрі бачитимуть тільки піднесені хвилеві видатки, а не добачуватимуть, що тільки така переміна зможе на довгу мету принести дійсну поправу економічних відносин. Тому, каже президент, щоби плян уряду здійснився, треба натиску з боку всього населення. Треба промисловцям і робітникам обовязково кооперувати, бо цей плян є визовом безробіттю й економічній крізі й тому треба мати на увазі в першу чергу отсей визов і крізу, яку хочемо зліквідувати.

Президент заповідає, що він добре памятає те, що сказав підчас своєї інавґурації, що мусить довести до того, щоби ніхто не голодував у тім краю. Тому саме не хоче допустити в Америці до продовжування істнування таких бизнесів, котрі живуть з того, що обдирають робітників з мінімума такої платні, яка уможливлює людське життя.

Американське громадянство, каже президент, має тепер вирішити, чи хоче незорґанізовано боротися з депресією, чи валити її обєднано, одною лавою. Він вірить, що станеться це останнє, та що тим робом нарід дістане працю і засоби на людське життя.

Д-р Остап Грицай.

БЄРЗОН І УКРАІНЦІ.

II.

В моїй статті під таким же наголовком, поміщеній у нашій ґазеті з дня 13. IV. ц. р., я подав два перші голоси великого письменника Бернстіерне Бернзона (1832—1910) про українську справу, і зазначив, що третій його голос про нас, а саме статтю **„Поляки як гнобителі"**, подам пізніше. Тепер присвячую ці рядки тій статті Бєрнзона, яка поміщена була в згаданім уже мною тодішнім париськім тижневику **„Лє Куріє Еропеан"** та у віденськім **„Украініше Рундшав"** в IV-тім, квітневім числі **1907 р.**

Свою статтю про Поляків як гнобителів починає Бєрнзон від згадки про забобонну віру середновіча в Сатану, в якій він добачує щось глибше, ніж простий забобон, а саме відгук непереможної **влади зла в історії,** людського засліплення в намаганню **нищити й руйнувати світ** чи то в метушні боротьби рас, чи кляс, чи боротьби за віру. І Бєрнзон каже, що те руйнуюче зло напекір тому, що людська цивілізація намагається його приборкувати, видвигається все наново на овиді людського істнування, повне сліпої жажди зчиняти погубні заколоти в світі і руйнувати його. — „Справді, — каже тут Бєрнзон — невже й дійсно не підходилоб воно ніяк, назвати оте зло так, як називав його колись у своїй простодушности нарід, а саме йменням Сатани? І сказати; що той Сатана ще завжди є між нами? Очевидно, я не думаю притім ні про грішного ангела теольоґів, ні взагалі про ніяке окреме про себе єство, **а про хижацьку стихію в диких пра-глибинах кожного** народу. Ніякий же нарід не вільний від неї, і не з одного погляду стає вона для народів рішаюча. значить він — Сатана хижацької стихії. Але в історії ніякого іншого народу не виступає він так часто, як саме в історії безталанної Польщі". — І відмітивши деякі історичні дані про польський нарід, Бернзон переходить до причин колишнього упадку Польщі й пише таке:

— „Ну, колиб мені прийшлось назвати по імени те, що стало колись причиною такого страшного упадку цього народу, то я не назвав би ні одної з тих причин, що їх здебільшого наводить історична традиція. Отже ні небезпечного положення краю, бо таке положенни в інших народів ставало саме причиною їх величі. Ні колишніх державних установ Польщі, чи пак їх недостачі в Ляхів, ні не згадував би я про затії шляхти, про вічну боротьбу між вельможами й дрібною шляхтою, про шахрайства маґнатів, про ненаситність польської церкви, про порабощення громадянства, ограблювання та пониження селян, бо все те, хоч і яке знаменне, воно для польської історії, це тільки наслідки одного й найважнішого, а саме:

Хижого індивідуалізму Польщі, її одчайдушної жадливости, її невгомного розбишацтва, її захланної зрадливости, та її безмежної легкодушности, словом — отого Сатани. Так — Сатана, Сатана! Майже скрізь і в усіх часах він забігав Ляхам дорогу. Він руйнував усе те, велике й благородне, що його було придумано й здійснено впродовж соток років, усі неймовірні жертви безталанного, люду, топтано те все, нехтуючи призирливо понурими прочуттями та пересторогами поміркованих. Польська історія! Якщо хотілосяб розмалювати дійсно правдиву і вдатну картину великих народніх зборів у Польщі, то треба би хіба розмалювати Сатану як великанського лилика над ними, або як пекельного вевельчака в куті, що раптом вибухає реготом і наганяє страху всім, або й по середині товпи з біскупською мітрою на голові. Ні, справді, хто може нині сказати, що Сатана вже не істнує? І якщо він не пропав ще в ніякого народу, то й як міг би пропасти Сатана в народі польськім, **в якім він був завжди найдужчий?**

„Отсе у хвилю, коли то представники народів царської Росії зібралися були в першій великій Думі (10. травня 1906. — О. Г.), то він, Сатана був там теж. Це ось найважнішим домаганням російської революції — подібно як і колишньої революції французької — а з цим і сподіванням усього світа, був дещо справедливіший поділ землі, й воно лишилось узагалі першим і останнім завданням Думи. І в тому погоджувались однодушно представники всіх народів Росії, тільки репрезентанти польського клюбу — ні. Бо тут засідали великі поміщики, нащадки тих польських панів, що в усіх польських провінціях зуміли поробити з селян кріпаків, котрих вони могли собі по вподобі продавати, а й могли їх убивати, бо до ніякого суду селяни не мали доступу. Навіть виріб горівки — одинокої розваги тих нещасливих селян — пани взяли в свої руки. І от тепер нащадки тих польських панів зажурилися тим, що треба буде віддати селянам трохи землі, а з землею й трохи тієї людської гідности, що вяжеться з нею. Але сказати тут просто: ні — Поляки не вважали покищо вказаним, затеж вони взялися викручуватись та вигадувати такі предложення, на які ніхто ніяк не міг погодитися, й це було для них найважніше. — А другим великим домаганням російської революції було те, щоб усім тим, насилу завойованим і неволеним народам Росії повернена була хоч маленька частина їх самостійности. Бож навіть самого царя повчав досвід про те, щовеликанська імперія тільки таким чином добуде відповідної адміністрації та змоги конечно потрібної їй контролі. І лише в такий спосіб можна було забезпечити ріжним національним індивідуальностям здоровий і швидкий розвій. Але польський клюб сказав: ні. І сказав він те цим разом просто. Бо, — міркували польські пани — тоді й Україна й Литва й Білорусь одержать автономію, а вониж мали знову творити частину Польщі. Так, знову мали вони творити частниу Польщі — Україна, Литва й Білорусь! Правда — на Україні є Українців так коло 30 міліонів (по тодішній статистиці. — А. Г.), а Поляків усього 300,000. А в усіх трох вгаданих провінціях разом є Поляків усього 900,000 — та проте вони хочуть панувати над усіми іншими. Отимто й не можна собі вже й уявити зчудування Росіян з причини такої ненаситности Поляків (уже тоді! — О. Г.), якої одначе решта Европи покищо не добачила. Але після того, як Думу було розвязано, а ліберали зібрались у Виборґу, щоб запротестувати проти того, Полякиж, як одні-одинокі, взялись протестувати проти цього протесту, тоді й ми всі інші — провиділи. Ми побачили тоді, що польські борці за волю злигалися з правлінням, з бюрократією й з реакцією. Ми бачили, як польські поміщики висилали до царя телеґрами й депутації з проханням, щоб цар змінив виборче право, бо воно, мовляв, заґрожує культурі (!). І ми чули, як член Думи, Ґрабський говорив без ніякої застороги: „Якщо уряд схотів би надати Велико-Польщі (т. є Польщі, Україні, Литві й Білоруси) автономію, то ми, Поляки, подбаємо про те, щоб „революціонерів тут вигубити всіх до одного". Отже, як бачимо, старий польський Сатана є ще завжди з Поляками. Навіть мова, якою він говорить, така, як колись („вигубити всіх").

А невже вірить хто, що польська шляхта в Галичині думає інакше?

Правда, — форми тут інакші, бо й обставини інакші, та суть діла ось яка: подібно, як польський клюб у Думі заключив союз з царським урядом на те, щоб з його допомогою загорнути під владу Польщі давні провінції, так знову польська шляхта в Галичині вже давно заключила союз з з метою, унеможливити Українцям усякий розвиток тут. От по обчисленню одного урядового статистичного звіту зперед пятьдесятьох років було тоді в Галичині 2,441,770 Українців і 1,094,800 Поляків. Та по останніх вислідах урядової статистики збільшилося число Поляків на 3,988,700, а Українців усього на — 3,074,500. І якже це пояснити? Ну, зовсім просто, тим ось, що до Поляків причислюєтсья тепер ще й 811,000 Жидів і 200,000 Українців, бо ці останні, мовляв, католики! А в дійсности воно так, що в Галичині є 3,274,450 Українців і 2,977,334 Поляків (по тодішній статистиці. — О. Г.). Але наскільки фальшуеться виборчу ординацію й правильники школи та суду, то чому не спробувати пофальшувати й статистику? Адже це „право" гнобителів робити таке, і Поляки тут зовсім не одинцем у світі. Тількиж вислід тих польських штук одинокий у своїм роді, а саме такий, що українські селяни в Галичині жиють — як ніякі інші селяни в Европі — в найнужденніших обставинах. Тоді ось, коли Поляки — як це вони зробили і в моїй приняві — чваняться на ввесь світ тим, чого то всього не роблять вони для українських селян, то з нужденних, з глиняною доливкою хат тих селян видвигаються соткитисяч збіджених, обдертих і виснажених з усіх сил чоловіків, жінок і дітей і кличуть: „Ви кажете неправду, дивіться на нас, які ми". Ну й багато можнаб тут сказати про те, але я, як журналіст, знаю всетаки, скільки можна вмістити нараз. Але один зразок польської тактики з останнього часу мушу подати для прикладу. Як відомо — університет у Львові був спершу призначений для Українців. Та без огляду на те його так спольонізовано, що в р. 1901 частина українських студентів помандрувала шукати інших університетів, щоб таким чином звернути увагу міродатніх місць на цю справу. Але це їм не помогло нічого. А що й усі інші законні засоби, вжиті ними, теж ніякої користи не принесли, порішили українські студенти цього року влаштувати святу своїм замислом демонстрацію, причім зруйнували кілька університетських меблів і чинно зневажили одного університетського урядовця (це пропамятна боротьба нашої молоді за український університет у Львові в січні 1907 р.). Після того тих молодих людей передержано на поліції, але ще тогосамого дня їх випустили. Це ось парлямент був тоді ще отворений, отже й могло було прийти до якоїсь інтерпеляції. Та тількиж парлямент замкнули — д. 30. І. — їх арештували знову. Запроторено їх притім в такі переповнені казамати, де держано їх так довго, що вони рішилися звільнитись при допомозі смерти, голодової смерти (це була славна тоді на ввесь світ голодівка українських студентів у Львові. — О. Г.). І щойно тоді Відень звернув на них увагу й не лишилося нічого іншого, як випустити всіх на волю. Але після того й усій Европі розкрились очі на Поляків. — Якто, — питали ми всі — невжеж можливе воно, щоб тісамі Поляки, які зводять такі завзяті боротьби з Росіянами й Німцями за права своєї мови, катували скритовбивчо інших тільки за те, що ті держаться мови, рідної собі?"

При кінціж Бернзон, розмалювавши крайній егоїзм Поляків у їх розумінню „волі", висловлює надію, що змагання українського народу всетаки увінчаються успіхом, та зазначує притім, що **„Український нарід стане незабаром постійною темою у пресі всього цивілізованого світа".**

А як Ляхи шаліли з люти на Бернзона, про це іншим разом.

Г. КРАШАНКО.

НЕ ХОЧЕМО ЧУЖОГО!

ІСТОРИЧНА ПОВІСТЬ.
(княжий вік).

—o— (1)

Шляхом, що від невеличкого укріпленого замку над рікою Верешицею між обома її великими озерами ішов на Перемишль, мчався вихром Борота, отрок з дружини перемиського князя Ростислава.

Борота, син сільського, земського боярина, зголосився до князя, бо мав лицарську вдачу, і його батька кортіло видвигнути свого первородного на вищий щабель боярина, боярства княжого. Князь зробив Бороту отаманом сторожі над Верешицею. Коли би від сходу надтягала яка небезпека, то малий ґарнізон в укріпленім замочку між обома озерами Верешиці обовязаний був зараз вислати до Перемишля гінця з пересторогою, і в потребі, як зможе, так спиняти перехід ворога на сей бік ріки; і ставити перші перешкоди його дальшому походови на Премишль.

Від Звенигорода надіхав був гінець з вістю, що дядько князя Романа, великий князь київський Ізяслав, іде з великим військом, щоби всі землі свого батька і свого діда знов зібрати в одній руці київського князя. Гінець повіз вість, що військо Ізяслава вже надходить під Теребовлю.

Сю вість Борота зараз вислав далі до Перемишля своїм гінцем. Питав, що йому діяти і просив зараз прислати підмогу, бо жмінка його отроків ні на хвилю не спинить переходу більшої сили.

На всіх шляхах між головними городами князя Ростислава були стації з готовими до їзди кіньми, бо гінці їздили розставними кіньми. Борота надіявся, що до вечера приїде гінець з відповідю і що другої днини рано надійде з Перемишля і з Вишні помічне військо. Вернувся тільки гінець, висланий Боротою. Ніяких приказів не привіз. Лише переказав коротку відповідь княжого тисяцького, Горослава:

„Тобі шкода гаятися. Я сам скажу князеви, яку ти невеселу новину приніс нам. Вертайся зараз назад і перекажи Бороті, що підмогу вишлю йому ще нині".

Заповіджена підмога не приходила. Дивувався Борота, не знаючи, що під боком його князя сиділа зрада. Князь Ростислав не знав, що за пазухою гріє гадину. Тисяцький Ростислава, Горослав, був у змові з Ізяславом і робив у його користь проти свого власного пана. Гінця Бороти до князя не впустив і принесену ним вість перед князем затаїв.

Третої днини надбігли над Верешицю одночасно два гінці. Один від Галича, другий від Звенигорода. Принесли вість, що оба ті городи вже в руках Ізяслава, та що його війська поспішними маршами ідуть далі, на Перемишль. Бороті ясно було, що більшого війська не здержить. Також висилка ще одного гінця не поможе, бо виблагана ним підмога не поспіє в пору. Своїм отрокам дав приказ відступати поволи, рубаючи по дорозі ліс і зрубаними деревами застелювати шлях. Таким способом спинював би похід Ізяславового війська, даючи Перемишлеви час підготовити оборону міста. Сів на коня і полишивши свій відділ, помчав до Перемишля.

Розставні коні уможливили Бороті скоро перебути дорогу. Коли доїздив до міста, перед самими ворітьми зїхався з князем. Князь вертався з полювання в найближчій околиці міста. В його товаристві було тільки пару мисливих. Бачучи, що Борота справив до нього спіненого коня, і що отрок видно сильно стривожений, князь спинив коня. Знаючи Боруту, і знаючи, що він отаман сторожі над Верешицею, князь спитав:

— Чи не з якою поганою вістю ти приходиш?

— Погану, препогану вість я вислав був гінцем тому три дни. Нині приходжу сю вість доповнити ще поганішою рештою, — відповів Борота.

— Я вже цілий тиждень не бачив жадного гінця, — сказав князь здивований.

— Мого гінця приняв і вислухав тисяцький. Сказав, що сам перекаже князеви. Гінця зараз відіслав з запевненням, що до нас прийде підмога. Ся підмога до сеї хвилі з Перемишля не відійшла. Я її не бачив, ідучи сюди. Іншого шляху до нашого постою нема. Військо князя вже взяло Теребовлю, Галич і Звенигород; завтра буде під мурами Перемишля.

— Тисяцький зрадник! — грімко крикнув князь. — Тепер я вже розумію, чому він, проти моеї ради, вислав мій полк до Ярослава, брешучи, що грозить небезпека ляцького наскоку. Тепер Перемишль безборонний. Вість, принесену твоїм гінцем, затаїв передімною... Вперед на шибеницю ту гадину! Потому поміркуємо, що зробити з собою.

Князь і його товариші метнулися до міста. Хоч люди князя перетрусили всі закутини, тисяцького не знайшли. Його звідуни звістили його, що гінець від сходу зійшовся з князем. Знав, що тепер виявиться його поступок з попереднім гінцем. Не думаючи довго, виховзся з міста фіртою з противної сторони і втік.

Перемишль був майже без війська. Міщани взагалі не велику мали охоту битися за князя проти князя таки з тогож роду. Їм, правду кажучи, однаково було, хто княжить, коби тільки був свій, себто з роду Олега. Бачучи і розуміючи се, особисті приятелі князя і дехто з його дружини порадили йому втікати. Зобовязалися провести його в безпечні сторони. Князь послухав і окружений жмінкою приятелів і прихильників, подався на Угорщину, відтам на Царгород і опинився аж по тім боці Чорного моря, в Тмутороканні.

Хоч князь взяв з собою і свій скарб і мав чим платити своїй дружині, не всі пішли за ним аж до Тмутороканя. Дехто з дружини хотів тільки вивести Ростислава поза межі нового князя Перемишля. На Угорщині Ростислав вже був безпечний, тож багато його дружинників вернулися до своїх огнищ, до своїх родин. Деякі, охочі побачити світ, ласі на пригоди, відставали від нього по дорозі. Вони й так вже не конче були князеви потрібні. Таким був Борота. Він також хотів навчитися дечого такого, чого в ріднім краю не знали. Найліпша нагода до того була в грецькім царстві. Борота лишився в Царгороді і вступив до царського війська. Непосидючий, був там тільки пару років. Подякував за службу і помандрував на захід. Опинився у війську німецького царя.

До батьківщини Борота вернувся аж по двацять пятьох роках бурлакування, коли йому було пятьдесять років. Перемиським князем був тоді Рурик, найстарший син Ростислава. Середущий Володар княжив у Звенигороді, Василько в Теребовли. Самого Ростислава, їх батька, вже давно не було на світі.

Бората був родом з Малкова. Тоді, коли втікав з князем з Перемишля, ще жив його батько і два молодші сини. Тепер Бората задержався в Перемишли і став розпитувати. Хотів, заки стане в Малкові, знати, як там тепер є. Довідався, що батько вже давно помер. Як всі люди, так і оба брати мали свого найстаршого брата за небіщика. Відумерщиною поділилися порівно, та жили далі разом в батьківськім дворі і спільно господарили. Бората цікавий був, що брати, не пізнавши його, скажуть про нього.

(Далі буде).

НА БІЖУЧІ ТЕМИ.

СЛОВА Й ДІЛА.

Закликаючи американських Жидів до збірки для німецьких Жидів, нюйорський стейтовий ґовернор Лімен, самий жидівського роду, говорив:

„У теперішній ситуації (себто супроти політики Гітлєра до Жидів) ми, що віримо в братерство людей, не можемо мовчати. Чути багато голосів протесту. Але самі слова не лагодять болю, не заспокоюють голоду, не облекшують мук та не лагодять розпуки".

ДІЛА Й... ДІЛА.

Та коли самі слова без діл мертві, то й діло теж може бути не все якраз відповідне. Ан О'Ґер Мек Кормик, кореспондентка „Ню Йорк Таймсу", з нагоди католицького конґресу в Мінхені та сутичок між учасниками конґресу й „брунатними сорочками", описує цих останніх словами:

„Це все малі люди, угнетені верстви Німеччини, яким дано маршові прикази, уніформи, прапори, банди, а передовсім почуття важности та претекст до життя".

ПОГОЛОСКА БЕЗ ОСНОВИ?

Розважаючи історичну місію Австрії, хтось колись, за існування австрійської імперії, сказав: „Австріє, якби тебе не було, то треба би тебе створити".

По війні Австрія розлетілася. Та нині в Европі кружляє чутка про заходи воскресити Австрію, щоби в цей спосіб залагодити ріжні питання, які інакше не даються полагодити. Франція, Італія й Чехія бояться передовсім прилучення Австрії до Німеччини. Зі злукою Австрії з Угорщиною Австрія була би навіки відлучена від Німеччини. Тертя між Австрією й Угорщиною полагодженоб, якби вони злучились. Ходить теж за вспокоєння Хорватів, невдоволених з великосербської політики Югославії. Як ще дістанеться згоду Югославії на воскресення Австро-Угорщини, то монархія Габсбурґів зявиться на мапі наново.

Виходить, що твори, які проіснували тисячі років, мусіли мати за собою живі інтереси.

АВСТРІЯ ДО НІМЕЧЧИНИ.

Про настрої, які панують в Австрії до Німеччини, свідчать сказані оноді слова Шнайдмандля, соціялістичного посла в соймі Долішньої Австрії:

„Ви, націс, хочете перемінити Австрію в нову тюремну келію у великій тюрмі — Німеччині. Ми стратили німецьку вітчину через вас, і не знайдемо її так довго, поки 60 міліонів Німців не скинуть зі себе брунатних кайданів".

Це в дечому нагадує становище галицьких Українців до злуки з Великою Україною, як там захопив був владу ґенерал Скоропадський.

І БОЙКОТ — ОБОСІЧНИЙ МЕЧ.

Коли у відповідь на протижидівське становище уряду Гітлєра Жиди стали пропаґувати бойкот німецьких товарів, вони були певні, що цею пропаґандою пошкодять вивозови німецьких товарів. Тепер статистика вивозу з Німеччини за травень показує не упадок, а зріст німецької заграничної торговлі. Виходить, що протинімецька пропаґанда зробила не хотячи рекляму німецьким виробам. Зовсім так, як анґлійський промисл свого часу, щоби підорвати ширення німецьких товарів в Анґлії, постарався про закон, щоби кождий товар з Німеччини мав напис „Мейд ін Джермені", та замісць відстрашити цим покупців, їх тільки зєднав.

УКРАЇНСЬКИЙ ПЛАСТ НА СЛАВЯНСЬКІЙ ВИСТАВІ В ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ.

В Младе Болеславі відбулася в квітні ц. р. „вистава славістики й славянської співпраці". Україна була заступлена в кількох відділах. Були й експонати Українського Пласту, головно з його життя вже на чужині, а саме: усі числа „Молодого Життя", що вийшли до того часу на еміґрації, 2 серії пластових листівок з фотоґрафіями виступів українських пластунів на джемборі (у Празі в 1931 р. та в Загребі в 1932 р.) та зі знимками пластових таборів у Карпатах; далі збірки ювилейних пластових наліпок, виданих у Празі на 20-ліття Українського Пласту; дуже цікаві фотоґрафії з життя Українського Пласту за кордоном, головно знимки із свята 20-ліття Українського Пласту в Празі та з пластової вистави, що була з з нагоди того ювилею; альбом ріжних фотоґрафій українського пластового руху на рідних землях і на чужині. Над фотоґрафіями були відповідні написи в чеській мові, а над українською пластовою відзнакою, що була прироблена до щитика, напис: „Українська пластова відзнака: пластова лілея з українським державним знаком — тризубом", також у чеській мові. Над виставленими річами великими буквами напис **„Україна"** латинськими буквами.

В катальоґу вистави поруч з інформаціями про саму виставу були ріжні винятки з промов і праць славістів і діячів славянства. Між іншими цитатами знаходжу такі слова: „Той не є Славянин, хто гнете Славянина". Пластуни моглиб сказати: Не є той пластуном, що гнете свого брата. Та ми добре знаємо, що ідея пластового братерства, за яку борються всі дійсні пластуни, часто буває лише порожною фразою. Як виглядає іноді пластове братерство в практиці, говорить між іншим і те, що в згаданому катальоґу є окрема згадка про українських пластунів, а окрема про „Союз славянських скавтів". Чому окремо? Тому, що українські пластуни до того союза не належать.

Проте, хоч як несприятливі умовини на еміґрації, хоч як мало між нами тих, що плекають культ Скоба, цих кілька чисел „Молодого Життя" на еміґрації, що можна було бачити на виставі, свідчать про живучість пластової справи.

Пластунка **Н. Козицька.**

Сенека — славний римський фільософ і виховник цісаря Нерона, мав дуже добру память. І так він сам про себе каже, що як лише раз вислухав, як хто читав який поетичний твір, затямив собі до 2,000 рядків, які й сам умів повторити.

—o—

Славний римський полководець Юлій Цезар, як кажуть, був такий спосібний, що міг диктувати чотири листи рівночасно. Попри це міг і сам іще писати один лист.

—o—

Темістокль, державний муж старинних Атен, відомий як один із найхитріших людей в історії. Крім того кажуть про нього, що своїх усіх співгорожан Атенців знав по назвищі.

Нічне життя.

В якімсь товаристві говорили про страшні часи, економічну кризу.

— А всеж нічні льокалі повнісенькі гостей! — запримітив хтось.

— Щож у [illegible] дивного? Деж чоловік у силі заснути, коли його їсть журба? — замітив інший.

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕКОРДОВОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗА

за травень 1933 року.

ЗЛУЧЕНІ ВІДДІЛИ:

Братство св. Михайла, відділ 15, злучилося з Братством св. Петра і Павла, відділ 383, створивши спільно одно Братство св. Петра і Павла, від. 383, в Бріджпорт, Конектікот.

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 20 Білик Анна.
В. 64. Похмурська Анна.
В. 94. Стравняк Стефан.
В. 139. Німчук Йосиф.
В. 142. Венгрин Лев, С. Др.
В. 221. Слабій Титус.
В. 242. Яцила Петро, Яцила Микола.
В. 248. Криворука Іван.
В. 301. Чепіль Василь.
В. 361. Поліщук Микола, Придаткевич Роман.
В. 369. Пшик Михайло.
В. 375. Куривчак Василь.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 1. Шарщон А. Петро.
В. 7. Ошей Михайло, Яворська Варвара, Яворський Петро, Мазур Віктор, Кулькуська Марія.
В. 18. Зопко Микола.
В. 27. Фанґа Текля, Фанґа Ілько.
В. 28. Шимський Микола, Шимська Анна.
В. 31. Кош Ілько, Кош Катерина, Майкович Анна, Майкович Анна, Якубов Ґреґорій, Якубов Григорій, Коцур Петро, Андрусишин Михайло, Андрусишин Теодор, Процак Іван, Процак Ксеня, Липчак Катерина.
В. 36. Пелкій Анна, Ґереґа Маланка.
В. 40. Макаровський Андрій, Гаврилів Ева, Гаврилів Микола.
В. 73. Подедворна Олена, Подедворний Йосиф, Подедворний Кароль.
В. 74. Любянецький Йосиф.
В. 78. Козей Василь, Винар Іван, Целеп Андрій, Шайняк Михайло, Оліярчик Іван.
В. 79. Литвин Стефан.
В. 84. Шурко Іван.
В. 86. Осеняк Йосиф.
В. 91. Сендеґа Марія, Сендеґа Стефан.
В. 94. Колодницький Йосиф.
В. 108. Курч Ілько.
В. 109. Команецька Анна, Команецький Андрій, Щука Василина, Щука Микола, Щука Дорофій.
В. 122. Гнатуш Теодор, Ґрабан Максим, Задорожний Михайло, Пруницький Володимир.
В. 132. Порода Марґарета.
В. 133. Маґдич Іван, Стасюк Володимир.
В. 135. Матерна Йосиф.
В. 147. Каманецька Катерина, Кішанич Анастасія, Кішанич Василь, Шатський Михайло, Баранчик Григорій, Салаш Юстина, Салаш Антін, Тейка Олена, Жмінка Анна, Бохно Михайло.
В. 162. Дзюба Анна, Корнейчук Антін, Корнейчук Агафія.
В. 186. Поточний Іван.
В. 193. Крук Михайло, Бучек Андрій, Бучек Марія, Януш Анеля, Януш Войцех, Шевчук Софія, Шевчук Ілько, Отрок Трофим, Отрок Розалія, Поточняк Михайло.
В. 213. Ошуст Володимир.
В. 217. Шеремета Іван, Шеремета Марія, Квасниця Анастасія, Стахів Вікторія.
В. 218. Лесиганич Ілько, Мательський Лев, Мательська Марія, Мательська Анна, Мулярчик Михайло, Шибеляк Стефан, Стахура Стефан, Сорока Йосиф.
В. 227. Звір Катерина.
В. 229. Савкулич Григорій, Савкулич Михайло, Савкулич Іван, Савкулич Григорій, Савкулич Ева, Литвак Карп, Литвак Франка, Круліковський Антін, Лулик Пелягія, Гайдучак Параска, Домін Федор, Домін Марія, Ґуба Кость, Ґурський Станислав, Югас Анна, Кесільовський Сергій, Голубовська Катерина, Москалик Марія, Федорович Анна, Федорович Йосиф, Крупа Микола, Малик Михайло, Малик Розалія, Маркович Софія, Маркович Гаврило, Домбровський Яків, Ґаберек Олекса.
В. 235. Богаченко Василь.
В. 242. Андро Анна, Андрух Стефан, Андрух Розалія, Гришко Іван, Чабан Дмитро.
В. 267. Метик Михайло, Липка Роман.
В. 267. Малик Франко.
В. 276. Гліста Катерина, Гліста Іван.
В. 277. Йордан Олекса.
В. 294. Данилик Адам, Гуменюк Дмитро.
В. 299. Шміґельська Анна.
В. 300. Гумен Мелянія, Гумен Григорій, Щілена Марія, Щілений Петро.
В. 301. Кошинський Теодор.
В. 303. Пішок С. Катерина, Одоннел Катерина, Мадей Марія, Хлеба Марія.
В. 304. Попелюк Андрій.
В. 317. Присяжник Стефан.
В. 324. Яцишин Анна, Яцишин Гаврило.
В. 339. Камінський Іван.
В. 342. Длуговська Софія, Длуговський Микола, Паславський Павло.
В. 358. Ціхоцька Софія.
В. 361. Повалений Іван.
В. 367. Плекан Микола.
В. 375. Цицин Микола.
В. 385. Лозовська Анеля, Лазовська Анна, Сирота Володимир, Мандюк Петро, Дюк Пилип.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 62. Староста Катерина, Староста Семен, Вольчанський Василь.
В. 147. Келичава Юлія.
В. 169. Гринків Онуфрій.
В. 204. Файна Катерина, Файна Андрій.
В. 217. Яцула Михайло.
В. 235. Маховський Іван.
В. 252. Кулиняк Петро.
В. 361. Гринишин Сеньо.
В. 383. Степаняк Василь, Стельмах Йосиф, Шевчук Марія, Шевчук Михайло, Шевчук Микола, Сарабун Лука, Пухта Катерина, Пухта Василь, Кушнір Марія, Кушнір Юліян, Козак Дмитро, Ющак Антін, Голубенна Марія, Голубенний Теодор, Шевчук Анна.
В. 385. Макара Олена.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛЯС:

В. 245. Вольський Теодор, Александрович Іван.
В. 359. Ґой Михайло.

ЧИСЛО ЧЛЕНІВ ПЕРЕНЕСЕНЕ ЗІ СТАРОГО ДО НОВОГО РОДУ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відділ	25.	3 членів
„	45.	1 „
„	151.	1 „
„	203.	1 „
„	354.	1 „

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 7. Тайма Іван, Яцула Іван.
В. 8. Букатар Стефан.
В. 12. Петренко Методій П.
В. 14. Пероговська Катерина, Ґотра Іван.
В. 19. Рийдо Михайло.
В. 22. Стегніцький Петро.
В. 24. Костюк Василь, Костюк Анна, Френдей Михайло, Черепаха Семен.
В. 28. Криба Розалія.
В. 37. Кіценюк Анастасія.
В. 50. Задорожна Катерина, Ковяк Теодосія, Салак Анна, Салак Микола, Салак Анна, Салак Розалія, Савчик Михайло, Савчин Татіянна, Фурдин Марія.
В. 57. Ґеруш Петро.
В. 59. Гринюк Петро, Гнатюк Володимир, Галькевич Марія, Галькевич Михайло, Кройтар Іван.
В. 60. Сисак Микола.
В. 65. Нагребецька Юлія, Мілер Михайло.
В. 66. Дідоха Теодор.
В. 70. Корецька Катерина.
В. 73. Сорочка Стефан, Подедворний Микола.
В. 84. Шенґера Михайло.
В. 91. Деркач Михайло.
В. 93. Кушнір Іван.
В. 94. Бабак Андрій.
В. 100. Яницька Бронислава, Чайковський Іван, Довгун Юстина, Довгун Анна, Довгун Григорій.
В. 104. Ваверчак Володимир.
В. 105. Затирка Григорій, Ключник Антін, Шевчук Семен.
В. 106. Паценко Григорій, Несторович Іван.
В. 121. Смолінський Йосиф, Кубітович Марія, Кубітович Петро, Бих Семен.
В. 124. Петрик Іван.
В. 126. Ткач Стах.
В. 130. Дракофф Петро.
В. 132. Семчак Юрій, Хоцінська Катерина.
В. 133. Гладун Василь.
В. 135. Голобінка Марія, Тунько Галя, Тунько Микола, Фенчишин Михайло, Фенчишин Франко, Фенчишин Катерина, Глушко Дмитро, Глушко Софія, Шутак Катерина, Шутак Іван, Терлецька Марія, Терлецький Михайло.
В. 139. Бабій Михайло.
В. 142. Старжец Стах, Ґронваль Петро, Ясловський Стефан, Москаль Роман.
В. 145. Галицький Павло.
В. 147. Біленький Григорій, Падарофф Яків, Падарофф Марія.
В. 160. Поштолан Максим, Фуртас Тома, Фуртас Феня.
В. 177. Мельник Олена.
В. 81. Познанська Евгенія, Познанська Ольга.
В. 186. Ґаволоська Марія.
В. 187. Вичимишин Іван.
В. 192. Бундик Катерина, Бундик Михайло, Семенів Лука, Вацик Андрій.
В. 193. Чумак Марія, Дзюрняк Стефан.
В. 198. Гриневич Іван.
В. 203. Сидорко Григорій.
В. 207. Телеґа Стефан, Хамулка Йосиф.
В. 213. Малькут Іван, Кобрин Марія, Кобрин Михайло, Жовківський Станислав, Гаврилів Василь, Лукасевич Антін, Перетятко Андрій, Коваль Іван, Кук Арсеній, Кук Катерина, Хранюк Катерина, Ошуст Марія, Ошуст Михайло, Ошуст Василь.
В. 214. Василишин Катерина, Василишин Дмитро.
В. 219. Стахура Гаврило, Якимів Дмитро, Шеремета Антін.
В. 221. Полак Григорій.
В. 222. Пастернак Михайло.
В. 227. Медвідь Іван.
В. 232. Фроґман Анна.
В. 234. Пілат Петро.
В. 235. Андриц Михайло, Андриц Пасечка.
В. 237. Пастернак Стефан, Яворський Данило, Ольшевська Павлина, Ольшевський Данило.
В. 240. Хухра Іван, Хухра Катерина, Бабірад Михайло.
В. 241. Цірка Франко П., Кузів Анна.
В. 245. Куш Микола, Кенда Анна, Кенда Петро, Дмитрів Анна.
В. 263. Кучинська Катерина, Войтович Яків.
В. 266. Михальчишин Іван, Михальчишин Марія, Михальчишин Анна, Сивик Стефан, Варшона Яків.
В. 274. Лопушанський Микола, Середницький Семен.
В. 276. Гринько Софія, Марилів Катерина, Стефанович Евген, Котула Параска, Ґруна Микола, Онуфрик Анастасія, Онуфрик Дамян, Шафран Антін.
В. 288. Чічерський Данило.
В. 292. Крижанович Анна, Крижанович Теодор, Крижанович Юстина, Сванткo Андрій, Гриб Іван, Венсько Михайло, Венсько Стефан.
В. 295. Сивик Марія.
В. 300. Коцюба Йосиф, Кікта Петро.
В. 303. Куземчак Анна.
В. 307. Прус Анастасія, Прус Петро, Карнаух Анна, Карнаух Онисим.
В. 316. Пришляк Анна, Боса Паранька, Босий Юрій, Гарасимишин Франко, Пришляк Стефан, Легкий Василь.
В. 335. Співак Петро.
В. 338. Борсевич Катерина.
В. 342. Васьович Луць, Васьович Катерина, Васьович Анна.
В. 352. Левчишин Анастасія, Левчишин Теодор.
В. 361. Хандій Яків.
В. 363. Луцишин Микола, Луцишин Анна, Тестій Катерина.
В. 367. Білик Микола, Білик Марія, Рудий Терефон, Чолій Софія, Чолій Онуфрій, Зирик Роман.
В. 368. Ґерман Йосиф.
В. 369. Сахан Пазя, Сахан Онуфрій.
В. 370. Скольський Михайло, Штойко Микола, Ґалубович Роман, Голубович Анна, Рошка Ксеня, Рошка Микола, Маланчук Катерина, Маланчук Мирослав, Маланчук Антін.
В. 374. Чобан Василь.
В. 384. Венгрин Андрій, Кушіль Андрій.
В. 390. Ковальський Федько.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 4. Келичава Юлія.
В. 15. Ющак Антін, Козак Дмитро, Кушнір Юліян, Кушнір Марія, Пухта Катерина, Пухта Василь, Сарабун Лука, Шевчук Микола, Шевчук Михайло, Шевчук Марія, Шевчук Анна, Стельмах Йосиф, Степаняк Василь, Голубенний Теодор, Голубенна Марія.
В. 62. Кокодинський Петро, Кокодинська Казимира.
В. 137. Гриньків Онуфрій.
В. 345. Кулиняк Петро, Паньків Анастасія.
В. 384. Ялечко Стефан.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ДО ІНШИХ КЛЯС.

В. 245. Александрович Іван, Вольський Теодор.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ЗІ СТАРОГО ДО НОВОГО РОДУ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відділ	25.	3 членів
„	151.	1 „

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ:

В. 218. Білявят Марія, Кріль Маґда, Гарасимів Павло.
В. 295. Сахарницький Лука.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ЗІ ЗВОРОТОМ В ГОТІВЦІ:

В. 42. Якимець Каролина.

ЧЛЕНИ ПОМЕРШІ:

В. 48. Пех Климентий.
В. 66. Маюк Теодор.
В. 78. Тимчишин Петро.
В. 86. Нісевич Катерина.
В. 134. Стеранка Анастасія.
В. 170. Вирста Ілько.
В. 179. Клим Кондрат.
В. 206. Схаб Павло.
В. 217. Коник Наталія.
В. 257. Фурка Павло.
В. 270. Потоник Іван.
В. 296. Жук Микола.
В. 344. Тимецька Реґіна.
В. 360. Костюк Павло.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком травня 1933 р. було в У. Н. Союзі повнолітних членів	19,551
В місяци травні 1933 р. принято нових	14
В місяци травні 1933 р. принято наново	163
В місяци травні 1933 р. принято з переступними листами	27
то з інших кляс	3
В місяци травні 1933 р. перенесено з старого донового роду обезпечення	11
Разом	19,769
В місяци травні 1933 р. суспендовано	211
В місяци травні 1933 відійшли з переступними листами	22
В місяци травні 1933 відійшли до інших кляс обезпечення	2
В місяци травні 1933 р. перенесено з старого донового роду обезпечення	6
В місяци травні 1933 відійшли зі зворотом готівки	1
В місяци травні 1933 відійшли на безплатне продовження	4
В місяци травні 1933 померли	14
Разом	260
З кінцем травня 1933 р. в У. Н. Союзі було повнолітних членів	19,509

ЗІСТАВЛЕННЯ ПІСЛЯ КЛЯС І СУМ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРИЙ РІД.

В клясі Д.	на $ 100	7
В клясі А.	на $ 250	246
В клясі А.А.	на $ 500	3,768
В клясі В.	на $ 750	543
В клясі С.	на $1000	8,400
В клясі В.В.	на $1500	186
В клясі С.С.	на $2000	57

НОВІ РОДИ.

Обезпечення платне по смерти з вкладками до 70 року життя.

В клясі О- 500	на $ 500	155
В клясі О-1000	на $1000	149
В клясі О-1500	на $1500	4
В клясі О-2000	на $2000	2
В клясі О-2500	на $2500	—
В клясі О-3000	на $3000	—

Обезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 літ.

В клясі Р- 500	на $ 500	106
В клясі Р-1000	на $1000	156
В клясі Р-1500	на $1500	4
В клясі Р-2000	на $2000	4
В клясі Р-2500	на $2500	—
В клясі Р-3000	на $3000	—

Обезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 літ. (Ендавмент).

В клясі Е- 500	на $ 500	153
В клясі Е-1000	на $1000	78
В клясі Е-1500	на $1500	4
В клясі Е-2000	на $2000	1
В клясі Е-2500	на $2500	—
В клясі Е-3000	на $3000	—

НОВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ ДЛЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ

В клясі W- 500	на $ 500	26
В клясі W-1000	на $1000	62

НОВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ ДЛЯ ДАВНИХ ЧЛЕНІВ.

В клясі Т- 250	на $ 250	85
В клясі Т- 500	на $ 500	1,440
В клясі Т- 750	на $ 750	243
В клясі Т-1000	на $1000	3,515
В клясі Т-1500	на $1500	86
В клясі Т-2000	на $2000	28
	Разом	19,509

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 2. Стухляк Анна, Стухляк Іван, Стухляк Ірина, Стухляк Марія, Воргач Юліянна, Воргач Верґенія, Воргач Стефан мол., Воргач Олена.
В. 20. Білик Василь.
В. 120. Щурко Йосиф.
В. 130. Кичка Микола.
В. 162. Гнатів Юліян.
В. 234. Марунчак Іван.
В. 237. Стеців Евстахій.
В. 238. Купчик Ольга.
В. 260. Проник Катерина, Проник Йосиф, Проник Дорота.
В. 364. Балаевич Текля.

ДІТИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 18. Зопко Павлина, Зопко Олена, Зопко Стефан, Зопко Микола, Зопко Даминик.
В. 27. Фанґа Іван, Фанґа Леонора, Фанґа Розалія, Фанґа Володимир.
В. 31. Андрусишин Анна, Процак Марія, Процак Анна, Процак Катерина, Процак Іван, Процак Михайло, Процак Юлія, Майкович Анастасія, Майкович Катерина, Майкович Михайло, Майкович Анна, Майкович Марія, Якубів Франка, Якубів Марія, Якубів Стефан, Якубів Йосиф, Васькович Володимир.
В. 53. Шабатура Ілько, Шабатура Марія.
В. 91. Сендеґа Ева, Сендеґа Григорій, Трещок Павло, Трещок Юрій, Трещок Іван, Трещок Теодор.
В. 109. Мороз Микола, Яницька Павлина, Яницький Микола, Мороз Марія, Мороз Іван, Мороз Софія, Мороз Анна, Мороз Михайло, Команецька Олена.
В. 112. Смільчак Марія.
В. 132. Парада Еленора, Парада Марія, Парада Олекса.
В. 147. Жмінка Марія, Жмінка Іван, Кішенич Юлія, Кішенич Олена, Кішенич Теодор, Салаш Григорій.
В. 162. Стельмах Стефанія.
В. 193. Януш Олена, Януш Йосифа, Крук Ольга.
В. 218. Матильський Йосиф, Матильський Іван, Кульчицький Тома.
В. 229. Брик Анастасія, Брик Михайло, Брик Василь, Брик Іван, Брик Адам, Маркович Марія, Маркович Іван, Маркович Анна, Маркович Юрій, Маркович Ольга, Савкулич Василь, Савкулич Дмитро, Савкулич Стефан, Савкулич Марія, Савкулич Андрій, Савкулич Теодор, Савкулич Петро, Литвак Кароль, Литвак Роман, Панько Анна, Панько Марія, Смалиниць Марґарета, Смалиниць Стефан, Бойко Олена, Бойко Юстина.
В. 243. Тимош Катерина.
В. 267. Малик Кляра, Малик Павло, Малик Петро.
В. 276. Антошик Стефан, Антошик Олена, Крупінська Розалія.
В. 288. Кринівська Анна, Кринівська Ольга, Кренівський Володимир.
В. 324. Яцишин Ольга, Яцишин Йосиф, Яцишин Стефанія.
В. 339. Камінська Стелла.
В. 342. Длуговський Михайло, Длуговська Анна, Длуговський Іван, Длуговська Марія.
В. 364. Биць Павло, Биць Катерина.
В. 371. Олексів Марія.
В. 384. Яворський Андрій, Яворський Михайло, Яворський Микола.
В. 385. Мандюк М. Ірина, Мандюк Володимир, Лозовський Павло, Лозовський Володимир.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 62. Староста Дмитро, Староста Іван, Староста Марія, Староста Анна.
В. 217. Яцула Стефан, Яцула Марія.
В. 383. Кушнір Франка, Кушнір Бронка, Шевчук Катерина, Пухта Йосиф, Пухта Михалина, Галубенна Марія, Сарабун Марія, Кушнір Йосифа, Голубенний Станислав, Сарабун Михалина.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛЯС:

В. 318. Придун Юлія.
В. 400. Шотик Іван.

ДІТИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 2. Боднар Юрій.
В. 14. Дучик Семен.
В. 22. Максимів Софія.
В. 300. Гамівка Анна.
В. 50. Бандирський Володимир, Шумила Андрій, Фурдин Іван, Фурдин Емілія, Салак Марія, Салак Стефан.
В. 59. Гнатюк Ольга, Гнатюк Михайло, Гнатюк Дмитро, Гнатюк Володимир, Крайтар Олекса, Галькевич Марія, Малькевич Михайло.
В. 65. Пелещак Олена, Пелещак Іван, Пелещак Михайло, Пелещак Ольга, Миськів Василь, Миськів Микола, Могила Катерина, Могила Стефанія, Могила Дорота.
В. 70. Корецький Михайло, Корецький Микола.
В. 85. Павлик Олена, Сліворська Тереса.
В. 95. Іваськів Володимир.
В. 99. Лукач Юрій.
В. 105. Мельничук Василь.
В. 121. Фалинський Ярослав.
В. 124. Патрайко Анна, Патрайко Феся, Патрайко Іван, Патрайко Ольга.
В. 133. Пришлак Микола, Пришлак Катерина, Пришлак Марія.
В. 135. Глушко Анна, Глушко Дмитро, Глушко Марія, Глушко Юрій, Мащак Стах, Мащак Каролина, Мащак Бронислава, Мащак Михайло, Мащак Юрій, Мащак Іван, Тунько Анна, Тунько Юлія.
В. 142. Ґронваль Адам, Ґронваль Теодор, Ґронваль Ґеновефа, Ґронваль Йосиф, Ґронваль Володимир, Москаль Михайло, Москаль Володимир.
В. 147. Пічинка Йосиф, Кушнір Ольга.
В. 155. Маслій Анна.
В. 160. Фуртас Іван, Фуртас Стефан, Фуртас Захарій.
В. 168. Шемберко Стефан.
В. 177. Накопинська Марія.
В. 182. Боднарчук Михайло.
В. 186. Сідлецька Олена.
В. 201. Струж Марія, Струж Микола, Струж Іван, Струж Володимир, Струж Павло.
В. 204. Рудницький Іван, Рудницька Катерина.
В. 206. Пророчок Стефан.
В. 213. Кобрин Михайло, Кобрин Марія, Кобрин Евдокія, Кобрин Стефанія, Кобрин Василь, Кобрин Катерина, Кобрин Іван, Кобрин Софія, Кобрин Анна, Кобрин Іван, Кобрин Катерина, Ошуст Йосиф, Ошуст Мирослав, Ошуст Катерина, Хранюк Марія, Хранюк Іван, Хранюк Анна, Хранюк Василь.
В. 214. Ґвост Олена, Ґвост Стефан, Ґвост Марія, Ґвост Іван, Ґвост Анна, Циган Юлія, Блюс Василь, Блюс Стефан, Блюс Параскевія.
В. 217. Пухір Емілія, Пухір Данило.
В. 218. Липка Михайло, Липка Анна, Липка Розалія, Липка Стефан, Ґринечко Володимир, Ґринечко Анна.
В. 220. Костик Йосиф.
В. 227. Медвідь Сузанна.
В. 237. Ольшевський Володимир, Ольшевський Іван, Ольшевська Анна, Ольшевський Григорій.
В. 239. Хрун Олекса, Паньків Ева.
В. 240. Бабірад Стефанія, Бабірад Іван, Хухра Антонина, Хухра Володимир.
В. 243. Рудий Михайло, Рудий Василь.
В. 244. Бончак Йосиф, Бончак Михайло.
В. 245. Галько Анна, Галько Йосиф.
В. 263. Ороняк Марія, Ороняк Іван, Войтович Владек.
В. 273. Коцюба Павло, Коцюба Стефан, Коцюба Михайло.
В. 274. Кравець Іван, Кравець Параскевія.
В. 296. Подольський Михайло.
В. 316. Падучак Михайло, Пришляк Василь, Боса Анна, Босий Петро, Легкий Володимир, Легка Параска.
В. 333. Волос Анастасія, Волос Михайло, Волос Катерина, Старцун Марія.
В. 342. Васьович Софія, Васьович Петро, Васьович Текля, Васьович Анастасія, Васьович Марія, Васьович Михайло, Васьович Іван.
В. 345. Пастушенко Мирон, Пастушенко Славка, Пастушенко Ольга.
В. 363. Луцишин Михайло, Луцишин Іван, Луцишин Стефанія.
В. 374. Чабан Віктор.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ.

В. 15. Сарабун Михалина, Сарабун Марія, Голубенний Стах, Голубенна Марія, Кушнір Франка, Кушнір Бронка, Кушнір Йосифа, Пухта Михалина, Пухта Йосиф, Шевчук Катерина.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ У. Н. СОЮЗА:

В. 139. Німчук Йосиф.
В. 159. Камінський Іван.
В. 165. Лобзанський Михайло.
В. 229. Савкулич Петро, Савкулич Теодор.
В. 242. Яцила Петро, Яцила Микола.
В. 276. Бабич Анна, Бабич Іван, Бобак Юрій, Бобак Олена.
В. 337. Семенків Андрій.
В. 345. Пастушенко Евгенія.
В. 347. Чопик Іван.
В. 369. Пшик Михайло.
В. 400. Чвалґа Франко.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ДО ІНШИХ КЛЯС:

В. 218. Придун Юлія.
В. 400. Шотик Іван.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ:

В. 56. Реваковський Іван, Стефанишин Анна, Щеґельська Ольга, Реваковська Ольга, Стефанинишин Геня.

ДІТИ ПОМЕРШІ:

В. 362. Сидорський Володимир.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком травня 1933 р. було в У. Н. С. дітей членів	11,478
В місяци травні 1933 р. принято нових	19
В місяци травні 1933 р. принято наново	113
В місяци травні 1933 р. принято з переступними листами	16
В місяци травні 1933 р. принято з інших кляс	2
Разом	11,628
В місяци травні 1933 р. суспендовано	164
В місяци травні 1933 відійшли з переступними листами	10
В місяци травні 1933 відійшли до повнолітних членів	16
В місяци травні 1933 відійшли до інших кляс	2
В місяци травні 1933 відійшли на безплатне продовження	5
В місяци травні 1933 померли	1
Разом	198
З кінцем травня 1933 р. в У. Н. Союзі було дітей членів	11,430

ЗІСТАВЛЕННЯ ПІСЛЯ КЛЯС МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ:

В клясі 1-ій за 25 цнт. місячної вкладки	10,042
В клясі 2-ій за 05 цнт. місячної вкладки	1,388
Разом	11,430
З кінцем травня 1933 р. в У. Н. Союзі було всіх обезпечених	30,939

У В А Г А

котру кождий відділовий урядник і член Українського Народного Союза повинен пильно прочитати і до неї стисло застосуватися.

Так повнолітні як і молодечі члени У. Н. Союза оголошені в рекордовім звіті за імсяць травень 1933 р. як суспендовані або виключені за неплачення місячних вкладок чи з інших причин згідно зі статутом організації, коли хотять і надальше бути членами У. Н. Союза, мусять зголоситися протягом сего місяця (червня) до своїх відділів і вписатися наново, заплативши всі свої вкладки і залеглости до місцевої каси на руки відділових урядників. Коли цего не зроблять до кінця місяця червня 1933 року, то в липні 1933 р. мусять виповняти нові аплікації (просьби о принятте), коли схотять бути дальше членами У. Н. Союза, подібно як кождий новий кандидат. Ці знов члени так повнолітні як і малолітні, котрі в місяци травні 1933 р. взяли переступні листи, а еще доси не зголосилися до іншого браца по істнуючого відділу У. Н. Союза, мусять це зробити в місяци червні 1933 р., бо на другий місяць, то є липні 1933 р. стратять всі членські права і моглиби бути приняті тільки на підставі нових аплікацій (просьб о принятте).

І. Каштанюк, гол. рек. секр.

ПОДЯКИ.

Я, нижче підписаний, складаю сердечну подяку головному урядови У. Н. Союза за уділення мені запомоги з фонду запомогового в сумі $25, котрі мені стали великою помічю у моїм тяжкім положенню. Також дякую урядникам нашого 172 відділу за їх труд.

Іван Морган,
Віпани, Н. Дж.

—o—

Я, нижче підписана члениця від. 5. У. Н. Союза в Асторії, Л. Ай., Н. Й., складаю щиру подяку головному урядови У. Н. Союза за уділення мені запомогу з фонду запомогового в сумі $25. Також дякую щиро місцевим урядникам за їх труд.

Марія Рудик.

—o—

Я, нижче підписаний член від. 5. У. Н. Союза, складаю сердечну подяку головним урядникам У. Н. Союза за уділення мені запомоги з фонду запомогового в сумі $50. Також дякую місцевим урядникам за їх труд.

Ігнатій Яцук,
Асторія, Л. Ай., Н. Й.

—o—

Отсим складаю щиру подяку головній конвенції У. Н. Союза, як також і головному урядови за ласкаву запомогу в сумі $25 зприводу невиліченої недуги мого сина Івана, члена У. Н. Союза.

Ця поміч помогла мені дуже багато в моїм прикрім положенню. Нехай Всевишній стокрицею винагородить всім тим, що помогли доброму ділу.

Стефан Гиряк,
член від. 236 У. Н. Союза,
Сейр, Па.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

СТОЛІТНЯ УКРАЇНКА.

Біля села Бют у Норт Дакоті жиє на фармі столітня бабуня Палагія Тимошенко. За обчисленнями родини буде їй за кілька місяців 100 років. Походить з села Крутих Горбів, біля Києва на Україні. Хоч вона не бачить далеко, память її ще добра. Вона їсть два рази денно, потрохи сидить і говорить. На всі питання відповідає розумно. Своїх старих приятелів пізнає по голосі. Мене питала: „А як ви називаєтеся?" Я сказав: „Прийшов здалека, бабуню, щоби вас побачити". На те вона відповіла: „Спасибіг вам!"

В. Галич.

ПО УКРАЇНСЬКИХ СЕЛАХ У НОРТ ДАКОТІ.

Київ.

Вже довший час мав я намір і охоту відвідати українські села в Норт Дакоті. Але не було часу, або були якісь інші перешкоди. Минулої зими запросив мене гром. Дубовий на ціле літо до Менс, Н. Д. Та я ніколи не думав сидіти ціле літо в однім селі, а хотів обїхати всі українські українські села, наскільки це буде можна. При кінці шкільного року, будучи виснажений зі сил, я рішився таки поїхати до Норт Дакоти, щоби відсвіжити свої сили бистрим воздухом, та заразом зібрати матеріяли для своєї наукової праці.

Я вибрався з Айова Сіти дня 6 червня і по дво-дневній їзді босом і залізницею заїхав до Києва, моєї першої стації. Мені треба було ночувати одну ніч в Міннеаполіс, а другу у Велей Сіти (Н. Д.). Віддаль від Фарґо до Велей Сіти це велика 60-милева рівнина. Звідтам до Києва вже видно тут і там маленькі горбки, місцями покриті вапняками та камінням. Коли поїзд доходив до Києва (Мек Генрі кавнті), я побачив красного червоного коня, явище, якого я не бачив понад двацять літ. Відразу відчув, що я вже між своїми.

Наші люди поселилися тут ще від 1899 року. Були це євангелики-протестанти з Київщини, котрі шукали релігійної свободи в Америці. Коли православна церква й царизм їх переслідували, вони виїхали з родинами до Америки. Більшість їх походить із сіл: Сяйків, Крутих Горбів, Камяного Броду, Боярки і Щендерівки. Тепер у самім селі Києві наші творять більшість населення: двацять родин, шість самотних і вдів. Є кілька мішаних подруж з Німцями. На фармах начислили ми трицять і сім родин.

Декотрі жили по кілька літ на сході в Филаделфії і Вірджінії, а потім виїхали до Норт Дакоти. Другі їхали прямо з України на дикі степи в цім стейті. Через українських Німців, штундистів, наші довідались про Дакоту. В 1898 р. кілька наших родин приїхали до Савт Дакоти, перезимували в Німців, а на весні покупили коні, вози; покрили вози будами і так щось десять родин на тількиж возах виїхали з Тріп, С. Дак., до місця, що тепер називається Київ. Ціла подорож забрала їм два тижні. За оповіданнями людей, що там були, то вони кілька разів застрягли в болоті й мусіли четверити, щоб витягнути вози.

Приїхавши до Н. Дакоти, діставали тоді ще люди землю даром; по 160 акрів на родину, так званий „гомстед". Німці були троха розумніші, то брали 160 акрів і для дорослих синів, а наші задоволені були лише 160 акрами. Одначе незадовго й наші доробились і докуплювали, так, що сьогодня мало хто має тільки 160 акрів. Декотрі мають 640, або навіть і 1,600 акрів. Є й такі, що задовжились і потратили землю. Біля Києва лише два арендують; всі інші мають свої хутори. Зпочатку ставили дерняки-хати. Чоловік орав, краяв скиби яких 25 цалів довжини, а як висохли, складав стіну з них, грубу на дві скиби довжини. Хати покривали, хто чим міг, травою (сніпками з трави), соломою, або дошками. Уся родина помагала таку хату ставити. Одні складали скиби, другі шурували в середині та вигладжували. Таксамо ставили стайню і стодолу, під цим самим дахом. Заки побудували хати, спали під возами. Великі вітряні бурі часто перешкаджали праці; де була піскувата земля, то так мело піском, як снігом. Комарі тоді (ще й тепер!) були дуже численні й робили неприємности людям і худобі.

Клімат там є дуже здоровий. В літі дні довгі, аж до 9 вечером, сонце світить майже кождий день, ночі холодні. Нашим людям тут здорово жити й декотрі доживають до значної старости. Цеї весни, наприклад, помер у Києві Трофим Пивовар у 98 році життя. Жиють ще старші, про котрих напишу іншим разом.

Коли „Су компанія" будувала залізницю, то перетинали якраз через поле п. А Буковото. Тому, що всі тоді люди були з Київщини, то назвали стацію, а потім село — Київ. В самім селі наші люди маються добре, всі мають свої доми, а декотрі доробилися значного майна. Майже вся торговля є в руках наших, а то гром. Цимбаленко продає рільничі машини, таксамо п. Буковий продає рільничі знаряди, але цей зі синами має ще елевейтор (торговлю збіжем), як також лани землі. Інші торговці мають склеп всячини і пул рум, а п.п. Михайленко і Даниленко є менаджерами американських підприємств.

Наші люди зробили економічний і загальний поступ. Видали трох лікарів — Сухомлина в Шікаґо, М. Михайленка в Клівленді й Фреда Михайленка в Каліфорнії. Тепер учать по селах і містах вісім учителів, родом з Києва, а було ще більше. На церковнім полі є вони дуже розбиті. Мають аж три церкви — менонітську в селі, а суботників і баптистів зараз за селом, миля-дві. Ці, що належать до церков, то добре заховуються й виховують дітей примірно, а інші, котрих виключили з церков задля пиянства, то вже трохи інакші. Старі, що читають російські ґазети і книжки, головно біблію, то недобре говорять по українськи, мішають багато московських слів, а жінки, діти і внуки, говорять добре по українськи і по анґлійськи. Молодіж там жиє примірно, так, що старі мало мають причини нарікати. Роботи ніхто там не встидається і богаті й бідні однаково роблять в огороді або на полі, при бульбі, фасолі, кукурудзі чи чім іншім. Найбогатший чоловік працює в літі мотикою, обгортає та поле цибулю, а говорять про нього, що вартує 50 тисяч долярів, або й більше.

Народньої свідомости є там дуже мало. Зовуть себе „руські", а Американці називають їх „Рошен". Молодіж теж каже, що вони „Рошен". Одначе правдивих Росіян називають вони „кацапами" або „москалями" — хоч їх там нема ані-одного. Декотрі читають російські часописи, інші біблію в тійже чужій мові. Молодіж незадоволена, та нарікає, „що це не така мова, якою ми говоримо", або кажуть, що „цей прічер хоче показати, що він щось знає", себто вживає кацапської мови.

Підчас мого короткого побуту доводилося мені говорити багато разів. Перше всього треба було сказати, хто я і за чим прийшов. Інакше підозрівали би мене й уважалиб за якогось шпигуна! Заразом я випитував їх, скільки міг, щоб довідатися якнайбільше про їхнє життя на селі й фармах. При кождій нагоді поучав їх в українізмі, та хотів зробити з молодіжи свідомих Українців. Навіть за такий короткий час мого кількадневого побуту між ними завважив я наслідки своєї праці; я бачу, що їх можна як „короткозорів" привернути до нас. За мій труд відплатились мені Київляни своїм приятельством. Вони добрі люди.

Не можу закінчити отої короткої розвідки, не згадавши нічого про дуже здібного молодого артиста, Івана Сипченка (по анґлійськи: Джан Спенсер). Він побудував собі прекрасний камінний дімок в найгарнішім саді на всю околицю. Одначе його краса є в середині; все деревляне, викарбоване прекрасно-художно. Має він деякі річи, котрі я радив йому післати на Світову Виставу, до Українського Павільону, але він якось маловажив собі ціну своєї праці. Сам артист говорить так добре по українськи як і його старенький батько. Може надіятися світлої будуччини.

Переїжджаючи по селах і полях, здибаю наших людей, котрі збираються поїхати на Світову Виставу. Усім я радив, щоб відвідали Український Павільон, а я певний, що шікаґовські Українці приймуть наших Київлян дуже щиро і покажуть їм здобутки української культури. Декотрі вже їдуть звідси до Шікаґо.

В. Галич.

ПАМЯТНИК НА МОГИЛУ КОМПОЗИТОРА ДЕНИСА СІЧИНСЬКОГО.

На 1934 рік припадає 25-літня річниця смерти композитора **Д. Січинського.** Досі стоїть на його могилі на станиславівському цвинтарі нужденний хрест, замісць гідного йому нагробника. Т-во „Станиславівський Боян" поклало собі завданням ушанувати память свого бувшого дірігента перенесенням тлінних останків композитора з глухого кутка цвинтаря в район між могилами наших стрільців і поставити тут нагробник. Відповідне місце вже закуплене два роки тому. Магістрат грозить відібранням цього гарного місця, коли не використаємо його.

Ця обставина й близька річниця смерти композитора веліла нам довести діло до кінця, себто осеню перенести могилу й поставити нагробник, який при найскромніших обрахунках коштуватиме 3,500 золотих. Досі могли ми зібрати тільки 800 золотих. Бракуючу суму хочемо зібрати жертвами в краю і в Америці.

Розписано вже конкурс на проєкт нагробника. На наш заклик у пресі відгукнулося споре число учасників у конкурсі. Між ними є скульптори Литвиненко і Паращак.

При теперішній скруті навряд чи зможуть співацькі і музичні круги в краю, бо тільки вони в першій мірі зацікавлені цією справою, впродовж кількох місяців зібрати бракуючу квоту. І ось тому прохаємо Вас не відмовити нам Вашої помочі в призбиранні грошей на нагробник. На Ваші руки передаємо нашим мистцям в Америці і Канаді, пп. Гайвороньскому, Придаткевичеви, Кошицеви, Авраменкови, Барабашеви, дальше співацьким і музичним Т-вам і гурткам і врешті Т-вам „Обєднання", „Молода Громада", „Стрілецька Громада" і ін., тамошній пресі, тощо, та Укр. Комітетові Шікаґовської вистави наше прохання, чи то улаштуванням концертів на ціль поставлення нагробника Д. Січинському, чи то уладженням збірок на цю ціль, зглядно жертвами зі своїх фондів причинитися до гідного вшанування памяти композитора.

За „Станиславівський Боян":
Микола Лепкий, голова;
Д-р І. Кутинський, секретар.

Його перший гість.

Лікар Клітер отворив тому місяць лікарський кабінет. Його питається приятель:

— А що, мав ти щастя з першим гостем?

— Ще й яку! Вдова його вже заплатила рахунок.

ТАРЗАН У СЕРЦІ ЗЕМЛІ.

70.

Нарешті Тарзан вибрався з дівчиною з печері. Перед ними розкривалася в далечині долина, але до неї дійти треба було через скелясті гори. „Тепер ти маєш вести мене", сказав Тарзан. „Це вже тобі відомі гори". „Ні, я не знаю цих гір. Але одно знаю, що ми маємо якнайскорше звідси вибратися в долину, бо Карб нас буде шукати вперш́у чергу в горах. Через долину лежить наша дорога до гір Зораму, але ця дорога дуже небезпечна", говорила дівчина.

Поспішно, наскільки було можна, втікачі пробиралися скелястими стежками, які часто зникали й пропадали десь у проваллях. Лише вміння Іванни спинатися по горах, а також зручність і сила Тарзана, допомогали їм вибратися звідси. Нераз вони обидвоє висіли на волосинці від загибелі, але нарешті перемогли всі труднощі. Вони вибралися з вузького межигірря на простори й побачили перед собою широко розпростерту долину. „Це та небезпечна дорога", сказала Іванна.

„Чому ти так думаєш?" — запитав Тарзан. „Тому, що тут водятся страшні потвори гайор та тварини, мов люди, але ці тварини не мають серця. Вони звуться горібе. Ліпшеб з ними не стрічатися. Я їх ніколи не бачила, але наші вояки казали, що стрічали їх. Багато вояків загинули від них", казала Іванна. „Що то за такі потвори й тварини? Розповідж мені краще про них. Може вони не такі страшні, як про них говорять?" — допитувався Тарзан. „Лишім розмову про це", відповіла Іванна.

Вони йшли довший час мовчки, простуючи навмання. Дівчина ще не могла точно сказати, чи йдуть вони в напрямі гір Зораму, чи кудинде. Тарзан не мав зовсім ніякої ідеї щодо свого напрямку. Йти було легко по землі, густо вкритій травою. Іванна знаходила ріжні корінці та якісь бульби, що можна було їсти, а потічків було досить, щоб з них пити воду. Та ось перед одним потічком Іванна перелякано закричала: „Лягай скорше в траву; ховайся! Це біжить гайор!"